

**Antyoday Institute of Ayurvedic Medical Sciences and
Research Centre Devgram**

औषधी वनस्पती यादी / List of Harbel Plant

अ क्र	मराठी नाव	संस्कृत नाव	लॅटिन नाव
१	गुडमार	मधुनाशिनी	Gymnema sylvestre
२	गुडवेल	गुडूची धामृता	Tinospora cordifolia
३	हाडजोड	अस्थीशृंगला	Cissus quadrangularis
४	लसून वेल	कुटीरवल्लरी	Mansoa alliacea
५	लेंडी पिंपळी	पिंपळी	Long Pepper
६	शतावरी	नारायणी	Asparagus racemosus
७	अडुळसा	वसा	Justicia adhatoda
८	वेखंड	वाका	Acorus calamus
९	अश्वगंधा	आक्संद	Withania somnifera
१०	काळमेघ	भूनिम्भ	Andrographis paniculata
११	कोरफड	घृतकुमारी	Aloe vera
१२	पुदिना	रोचीनी	Mentha viridis
१३	सर्पगंधा	नागगंधा	Rauvolfia serpentina
१४	चारोळी	प्रियाला	<i>Buchanania lanzan</i>
१५	भुईआवळा	भूम्यामलकी	Phyllanthus niruri
१६	कंबरमोडी	जयन्तीवेद	Tridax procumbens
१७	मिंट	अजगन्ध	Mentha arvensis
१८	मर्घई पान	तांबुल	Piper betle
१९	गुलाबी सहचर		Alysicarpus belgaumensis
२०	विश्वकोश	माईनमूळ	Coleus forskohlii

२१	कापूर कचरी	गंधअमालिका	<i>Hedychium spicatum</i>
२२	लाजाळू	नमस्कारी	<i>Mimosa pudica</i>
२३	ब्राम्ही	मंडूकपर्णी	<i>Bacopa monnieri</i>
२४	शाम्पू	चम्पो	<i>Zingiber zerumbet</i>
२५	गवती चहा	भूखीना	<i>Cymbopogon citratus</i>
२६	शिकेकाई	चर्मकषा	<i>Acacia concinna</i>
२७	काळी हळद	हरिदारा	<i>Curcuma caesia</i>
२८	मीरे	मारीच	<i>Piper nigrum</i>
२९	पांढरा सहचर		<i>Strobilanthes ciliates</i> Nees
३०	हळद.कुंकू	विजयासार	<i>Asclepias curassavica</i>
३१	इन्सुलिन	आसना	<i>Chamaecostus cuspidatus</i>
३२	पानओवा	अष्मंतक	<i>Boerhavia diffusa</i>
३३	पानफुटी	पर्णबीज	<i>Kalanchoe pinnata</i>
३४	तुळस	मंजरी	<i>Ocimum tenuiflorum</i>
३५	जांभूळ	महाफल	<i>Syzygium cumini</i>
३६	सीताअशोक	अशोका	<i>Saraca asoca</i>
३७	आवळा	आमलकम	<i>Phyllanthus emblica</i>
३८	बेल	शिवफळ	<i>Aegle marmelos</i>
३९	बिब्बा	अग्निमुख	<i>Semecarpus anacardium</i>
४०	बिजा	बिजाका	<i>Pterocarpus marsupium</i>
४१	चाफा	सोनचाफा	<i>Plumeria</i>
४२	चिंचभिलाई	विलायतीचिंच	<i>Pithecellobium dulce</i>
४३	बेहाडा	करशफल	<i>Terminalia bellirica</i>
४४	उंबर	जंतुफुलध्हेमदुग्ध	<i>Ficus racemosa</i>
४५	वड	न्यग्रोध	<i>Ficus benghalensis</i>

४६	केली	कदलीफलम	Musa acuminata Colla
४७	नारळ	नरीकेलम	Cocos nucifera
४८	करवंद	करमर्द	Carissa carandas
४९	फणस	कटहल	Artocarpus heterophyllus
५०	कवठ	काष्टम	Limonia acidissima
५१	कोनाकार्पस	उत्कार	buttonwood
५२	आंबा	आम्र	Mangifera indica
५३	शेंदरी	बिक्सा	Bixa orellana
५४	शमी	सिकांत	Prosopis cineraria
५५	कडूनिंब	अरिस्ता	Azadirachta indica
५६	पिंपळ	अश्वत्थ वृक्ष	Ficus religiosa
५७	मुसळी	मुसली	Chlorophytum borivilianum
५८	गुंज	काकाणन्तिका	Abrus precatorius
५९	जाई	जातिका	Jasminum
६०	कलहरी	कलहरी	GLORIOSA SUPERBA
६१	मधुमालती	माधवी	Combretum indicum
६२	मिस्वाक	मिस्वाक	Salvadora persica
६३	पिवरवेल		Barleria cristata
६४	सायली	निलगिरी	Jasminum officinale
६५	अद्रक	शुण्ठ्याः	Zingiber officinale
६६	हळदी आंबे	हरिद्रा	Curcuma amada Roxb.
६७	नागरमोथा	मुस्तक	Cyperus rotundus
६८	अबोली	कनकाम्बर	Crossandra infundibuliformis
६९	सातवासिंधु		Sauropus androgynus
७०	अंबाडी	अम्बास्थिका	Hibiscus sabdariffa

७१	बहरंगी	भरंगी	Bauhinia variegata
७२	भेंडी		Abelmoschus esculentus
७३	बोरू		Sesbania bispinosa
७४	सायकस		Cycas circinalis L
७५	चित्रक ;नीलद्ध		Plumbago Zeylanica
७६	दंती		Baliospermum montanum
७७	कर्दली		Canna indica
७८	कालाशिरीष		Albizia odoratissima
७९	कांचन		Bauhinia variegata
८०	कदंब		Neolamarckia cadamba
८१	करंजी		Millettia pinnata
८२	खैर		Senegalia catechu
८३	महाजास्वंद		Rhododendron arboreum
८४	निर्गुजी		Vitex negundo
८५	सागरगोटा		Caesalpinia bonduc
८६	सोनामुखी		Cassia angustifolia Vahl.
८७	औषधी तुळस		Ocimum viride
८८	रान तुळस		Ocimum basilicum
८९	कृष्ण तुळस		Ocimum americanum
९०	शालपर्णी		Desmodium gangeticum
९१	अजानवृक्ष		Ehretia laevis
९२	पळस		Butea monosperma
९३	पेरू		Psidium guajava
९४	रिठा		Sapindus mukorossi
९५	सिसम		Dalbergia sissoo

१६	शीशम		Gmelina arborea
१७	काळाधोत्रा		Datura Stramonium
१८	गोखरू		Tribulus terrestris
१९	कस्तुरी भेंडी		Abelmoschus moschatus
१००	तमाल पत्र	तेजपत्ता	Cinnamomum tamala
१०१	हाडवर्णा	वरून	Crataeva nurvala
१०२	मेषाशरिगी	मेषशुगी	Gymnema sylvestre
१०३	अमलताश	अरगवध	Cassia Fistula
१०४	डीकामाली	नाडीहिंग	Gardenia gummifera
१०५	काजरा	कुचला	Strychnos nux-vomica
१०६	अग्निपंथ	बृहत अग्निमन्था	Clerodendrum Phlomidis
१०७	सालई	शल्लकी	Boswellia Serrata Roxb
१०८	रक्तचंदन	रक्तचन्दनम	Pterocarpus santalimus
१०९	पाडलं	पाटला	Stereospermum Suaveolens
११०	समुद्र शोक	विधार	Argyrea Nervosa
१११	नीशोतर	निशोत्र	Operculina Furpethum
११२	घाटकी	अग्निज्वाला	Woodfordia Fruticosa
११३	निला चित्रक	कृष्णाचित्रक	Plumbago quericulata
११४	स्टेव्हीया		Stevia rebaudiana
११५	काटे रिगणी	बृहती	Solanum Indicum
११६	अबुटी	छागेरी	Oxalis corniculata
११७	वज्रदंती	सायरेयका	Barleria Prionitis Linn
११८	अजान वृक्ष	खंडू चक्का	Ehretia laevis roxb
११९	देव तरोटा	चक्र मर्द	Cassia tora plant
१२०	गुगुळ	गुगुलु	Commiphora wightil

१२१	सहतुक	तुतम	Morus alba
१२२	अरीठी	अरिष्टक	Arishtaka Plant
१२३	गोशूर	कोकीलाक्ष	Hygrophila quriculata
१२४	बकुळ	बकुला	Spanish Cherry
१२५	शिरीष	शिरीष	Lebbeck
१२६	भोकर	उदलक	Rookhraj Paudhshala
१२७	चंदन	लाल चंदन	Ianian Sandalwood
१२८	बावची	बाकुची	Cullen Corylifolium
१२९	टाकळी	टाकला	Agnimanth (Takala)
१३०	दालचिनी	त्वक	True cinnamon tree
१३१	रेड गुंजा	रक्त गुंजा	Abrus precatorius
१३२	शेदरी	कल्मियक	Mallotus philippincensis
१३३	वेडोबी	कास मर्द	Cassia occidentalis
१३४	कोराटी	काटेकोराटी	Barleria cuspidata
१३५	इंद्रजव	कुटज	Holarrhena Pubescens
१३६	लवंग	देव कुसुम	Clove
१३७	मोह	मधुक	Madhuca longifolia
१३८	पागारा	पारीभद्र	Erythrina Variegata
१३९	पलाश	प्लक्ष	Ficus Virens
१४०	रासना	रासना	Pluchea lanceolata
१४१	रीठा	अरिष्टक	Indian Soapberry
१४२	टेभूर्णी	तिन्दुक	Diospyros Melanoxylon
१४३	धोत्रा	धतुरा	Jimsonweed
१४४	एरंड	एरंड	Ricinus
१४५	पपई	मधुरकती	Carica Papaya
१४६	जायफळ	जातीफल	Nutmeg

अ.क्र.	मराठी नाव	संस्कृत नाव	लॅटिन नाव
147	पिंपळ	अश्वत्थ	Ficus religiosa
148	सुंठ	आर्दक	Zinziber officinale
149	मुरुडशेंग	आवर्तनी	Helicteres streptocarpus
150	हिंगणबेट	इंगुदी	Balanites aegyptica
151	उंबर	उदुम्बर	Ficus racemosa
152	काळा वाळा	उशीरम्	Andropogon muricatus
153	लहान मोठी वेलची	एला	Elettaria cardmoum
154	खाजकुहिली	कपिकच्छु	Mucuna prurita
155	काकडशिंगी	कर्कटशृंगी	Rhus succedanea
156	कण्हेर	करवीर	Nerium indicum
157	कदंब	कदम्ब	Anthocephalus indicus
158	करवंद	करमर्द	Carissa congesta
159	मिरची	कटुवीरा	Capsicum annum
160	कांचन	कांचनार	Bauhinia variegata
161	चित्रक	चित्रक	Plumbago zeylanica
162	वावळा	चिरिबिल्व	Holoptelea integrifolia .
163	चाकवत	चुक्रम्	Rumex vesicarius
164	हरणखुरी	जीवन्ती	Leptadenia reticulata
165	मालकांगोणी	ज्योतिष्मती	Celastrus paniculata
166	तमालपत्र	तमालपत्रम्	Cinnamomum tamala
167	झेंडू	झण्डू	Tagetes erecta
168	गुलाब	तरुणी	Rosa centifolia
169	दालचिनी	त्वक्	Cinamonum zeylonica
170	दारुहळद	दारुहरिद्रा	Berberis aristata
171	द्राक्षे	द्राक्षा	Vitis vinifera
172	नारळ	नारिकेल	Cocos nucifera
173	लिंबू	निम्बूक	Citrus acida
174	निरगुड	निर्गुडी	Vitex negundo
175	कडु पडवळ	पटोल	Trichosanthes dioica
176	पळस	पलाश	Butea monosperma
177	पहाडवेल	पाठा	Cissempeus pareira
178	पायरी	प्लक्ष	Ficus lacor

179	पारिभद्र	पारिभद्र	Erithrina variegata
180	पारिजात	पारिजातक	Nyctanthus arbortristis
181	घेटुळी	पुनर्नवा	Boerhavia diffusa
182	मांसरोहिणी	मांसरोहिणी	Soymida febrifuga
183	सोनामुखी	मार्कडिका	Cassia angustifolia
184	बाळंतशेपा	मिश्रेया	Anethum sowa
185	नागरमोथा	मुस्तक	Cyperus rotundus
186	मुचकुंद	मुचकुंद	Ptero spermum suberifolium
187	उन्हाळी	शरपुंखा	Tephrosia purpurea
188	शिरीष	शिरीष	Albizzia lebbek
189	शेवगा	शिगु	Moringo oleifera
190	काटेसावर	शाल्मली	Salmalia malbarica
191	शिसव	शिशपा	Dalbergia Sissoo